

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/40/2015
Identifikačné číslo spisu:	7014201448
Dátum vydania rozhodnutia:	27.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7014201448.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: P. X., bytom X., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Sd/79/2014-16 zo dňa 14. januára 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 3Sd/79/2014-16 zo dňa 14.januára 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XY zo dňa 29. júla 2014, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a ods. 6 a § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) navrhovateľke znížila od 18. septembra 2014 invalidný dôchodok na 110 Eur mesačne z dôvodu, že od 07. júla 2014 podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Košice je jej miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Suma invalidného dôchodku bola určená podľa § 73 ods. 2 zákona o sociálnom poistení ako súčin priemerného osobného mzdového bodu $0,6123 \times$ obdobie dôchodkového poistenia spolu s pripočítaním obdobia, t. j. $41,1727 \times$ aktuálna dôchodková hodnota na rok 2014 $10,2524 \times 41\% = 106,00$ Eur mesačne, ku ktorému patrí zvýšenie o pevnú sumu podľa § 82 zákona o sociálnom poistení 4,50 Eur mesačne.

Krajský súd v konaní podľa § 2501 a nasl. O.s.p. na nariadenom pojednávaní preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne, oboznámil sa s opravným prostriedkom navrhovateľky, písomným vyjadrením odporkyne, pripojeným posudkovým spisom (zdravotná dokumentácia navrhovateľky), dávkovým spisom odporkyne a dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľky nie je dôvodný.

Krajský súd v rozsudku uviedol, že zdravotný stav navrhovateľky, ako to vyplýva z pripojeného posudkového spisu posudkovými lekármi, bol posudzovaný v jej prítomnosti na základe ňou predložených odborných lekárskeho nálezov, ako aj prepúšťacích správ z hospitalizácií.

Konštatoval, že pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok, či zmenu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Posudkoví lekári, ktorí vyhotovili odborné lekárske posudky tak pred vydaním preskúmaného rozhodnutia odporkyňou, ako aj po podaní opravného prostriedku postupovali v súlade so zákonom o sociálnom poistení. Zdravotný stav, ako to uviedol aj posudkový lekár Sociálnej poisťovne, ústredie, hodnotil a posudzoval zdravotný stav navrhovateľky, či oproti ostatnému posúdeniu zdravotného stavu v roku 2011 došlo k zhoršeniu zdravotného stavu a v akom rozsahu.

Podľa názoru krajského súdu uvedeného v odôvodnení napadnutého rozsudku námietka navrhovateľky, že jej zdravotný stav zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, že posudkoví lekári nesprávne zhodnotili všetky odborné lekárske nálezy, nesprávne stanovili diagnózu, nesprávne určili rozhodujúce zdravotné postihnutie nie je dôvodná, pretože posudkoví lekári zdravotný stav navrhovateľky posudzovali na základe ňou predložených aktuálnych odborných lekárskeho nálezov, ako aj prepúšťacích správ z hospitalizácie na psychiatrii. V odborných lekárskeho nálezoch boli stanovené diagnózy navrhovateľky, teda tieto neustanovovali posudkoví lekári. Posudkoví lekári po zhodnotení odborných lekárskeho nálezov dospeli k zhodnému záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím u navrhovateľky sú duševné choroby a poruchy správania, poruchy nálad, pričom stanovili aj rovnakú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 41% od 07. júla 2014, t. j. odo dňa, kedy zdravotný stav navrhovateľky na účely invalidity posudzoval posudkový lekár v správnom konaní.

Podľa názoru súdu predložené odborné lekárske posudky o zdravotnom stave navrhovateľky a miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sú úplné, objektívne a presvedčivo zdôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľky od 07. júla 2014 nespôsobuje viac ako 41%-tný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Súd za neodôvodnenú považuje námietku navrhovateľky, že suma invalidného dôchodku 110,00 Eur mesačne nepostačuje na krytie jej odôvodnených potrieb, pretože v § 73 zákona o sociálnom poistení je stanovené ako sa vypočíta suma invalidného dôchodku. Nielen z tohto ustanovenia, ale ani zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva, že pri určení sumy invalidného dôchodku sa má zohľadniť rozsah odôvodnených potrieb žiadateľa.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie. Uviedla, že žiada o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia o znížení invalidného dôchodku. Podľa jej názoru bola nesprávne odporkyňou určená jej diagnóza týkajúca sa psychického stavu. Uviedla, že na epilepsiu sa lieči vyše 30 rokov. Pravidelne je sledovaná neurológom. Veľmi rada by pracovala a bola zdravá, ako odkázaná na pomoc iných. Jej dôchodok je teraz 113 Eur, čo jej nepostačuje na pokrytie bežných potrieb.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania.

Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní, a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia

spochybnili alebo vyvrátili.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli dostatočne ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by jej zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a preto jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Predmetom súdneho konania prvostupňového ako i odvolacieho, bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 29. júla 2014 č. XY, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4 a ods. 6 a § 82 zákona o sociálnom poistení bol navrhovateľke znížený invalidný dôchodok na sumu 110,50 Eur.

Nárok na invalidný dôchodok je podľa § 70 ods. 1 zákona podmienený (okrem iného) invaliditou poistenca, teda tým, že poistenec pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou (§ 71 ods. 1 zákona), pričom miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4 (§ 71 ods. 5 zákona).

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 6 - 8 zákona).

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že na základe kontrolnej lekárskej prehliadky určenej na január 2014, bol zdravotný stav navrhovateľky dňa 07. januára 2014 posúdený posudkovým lekárom so záverom, že navrhovateľka je naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení lebo pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní

so zdravou fyzickou osobou, avšak miera poklesu v percentách už nie je 60% ale 41%. V uvedenom posudku zo dňa 07. júla 2014 posudkový lekár posúdil zdravotný stav navrhovateľky a jej zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly.

Na základe opravného prostriedku podaného navrhovateľkou bol zdravotný stav opakovane posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Košice dňa 22. septembra 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Košice dňa 27. novembra 2014. Posudkoví lekári sociálneho poistenia zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka je od 07. júla 2014 invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 41% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého

rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd konštatuje, že posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskych nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľkin zdravotný stav je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 41% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľka v konaní predloženými listinnými dôkazmi nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a určenie vyššej percentuálnej hodnoty invalidity.

Medzi závermi posudkov posudkových lekárov neboli zistené rozpory a o ich odbornej úrovni nemal súd dôvod pochybovať. Posudky sú logické a presvedčivo objasňujú závery o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí a o určenej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Odvolací súd zhodne s názorom odporkyne uvedeným vo vyjadrení k odvolaniu udáva, že navrhovateľka je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúcu pre nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Zároveň odvolací súd udáva, že navrhovateľka v prípade zhoršeného zdravotného stavu môže opätovne požiadať odporkyňu o posúdenie zdravotného stavu.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne, ktoré bolo podľa jeho názoru náležite odôvodnené, za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.